

- Een aanhouding van een gymdocent die verdacht wordt van jarenlang misbruik van leerlingen.
- Een grote woningbrand waarbij twee mensen om het leven komen, mensen dakloos worden en de hele straat geëvacueerd moet worden.
- Een liquidatie voor de ogen van een groep scholieren.
- Een leerling pleegt zelfmoord naar aanleiding van sexting.
- Een ernstig busongeluk met een Nederlandse gymnasiumklas in Italië met veel doden en gewonden.

Denkt u in dergelijke situaties aan de GGD?

De impact van bovengenoemde gebeurtenissen kan zijn weerslag hebben op de gezondheid en welzijn van de betrokkenen. Om te voorkomen dat dit vroeg of laat leidt

Maak nader kennis met de GGD als expertorganisatie, crisisorganisatie en netwerkorganisatie.

tot gezondheidsproblemen of maatschappelijke onrust, is het van belang om psychosociale ondersteuning te bieden die aansluit bij de behoeften en vragen die er spelen. Ook is het belangrijk om mensen die toch klachten of

gezondheidsproblemen ontwikkelen tijdig te verwijzen naar passende professionele zorg.

De GGD is bij dit alles de aangewezen partij voor **coördinatie** en **advies**:

- **Deskundig**

Als expertorganisatie adviseert de GGD als er ongerustheid is in de samenleving over gezondheid of veiligheid

- **Vorbereid op crises**

Als crisisorganisatie heeft de GGD opgeleide en getrainde functionarissen en afspraken met ketenpartners om snel te zorgen voor een passend hulpaanbod.

- **In een netwerk van gespecialiseerde organisaties**

Als netwerkorganisatie zorgt de GGD voor coördinatie van het hulpaanbod, zodat niemand langs elkaar heen werkt.

Benut de expertise van de GGD

Vanuit de kennis en expertise op het gebied van blootstelling aan schadelijke stoffen, gezondheidsrisico's, steunende

De GGD is het maatschappelijk en gezondheidskundig expertisecentrum van en voor gemeenten.

factoren en collectieve interventies, is de GGD alert op die effecten en adviseert zij over het tijdig inzetten van passende maatregelen om (mentale) gezondheidsklachten als gevolg van de crisis te voorkomen. De

GGD heeft in haar advisering speciaal oog voor gemeenschappen en collectieve interventies. In situaties waarin

groepen mensen zich zorgen maken over hun gezondheid of veiligheid, is de GGD een logische partner in het voorkomen of reduceren van onrust. Daarnaast werkt zij samen met bijvoorbeeld huisartsen, (school)maatschappelijk werk, sociale wijkteams, Slachtofferhulp en GGZ voor passende ondersteuning en zorg op individueel niveau. Daarbij kan de GGD ook een beroep doen op de Expertgroep van het RIVM en op stichting Arq - Kenniscentrum Impact, het landelijk kennis- en adviescentrum voor psychosociale zorg en veiligheid bij schokkende gebeurtenissen.

PSH:

- Maatschappelijk werk
- Slachtofferhulp Nederland
- Centra voor jeugd en gezin
- GGZ en overige psychologische zorg

De GGD is voorbereid op crises

Bij crises liggen de taken van de GGD vooral op het terrein van coördinatie en planvorming. Daarvoor levert zij 24/7 PSH-functionarissen, die zijn opgeleid en getraind en ervaring hebben opgedaan in concrete situaties en/of oefeningen. Vanuit een helicopterview kunnen zij snel inschatten waaraan behoefte is, welke interventies mogelijk

De kracht van de GGD is het bieden van overzicht en het creëren van rust.

zijn en of die noodzakelijk zijn.

De PSH-functionarissen dragen zorg voor een goede overdracht van de ondersteuning aan getroffen

aan getroffenen naar het reguliere zorgaanbod. Ook adviseren ze samen met de ketenpartners aan de gemeente wat er nodig is in de nafase aan psychosociale hulp en hoe dat geregeld kan worden. Voor het gemeentelijk nafaseplan maakt de GGD samen met de

ketenpartners het deelplan dat betrekking heeft op psychosociale hulpverlening en nazorg. De GGD is samen met de GHOR een belangrijke partner in de crisisbeheersing en rampenbestrijding. Het bevorderen van de psychosociale hulp (PSH) na rampen is daarbij een (wettelijke) kerntaak (WPG, art. 2). De GGD doet dat niet alleen, maar heeft afspraken met ketenpartners en de GHOR over de uitvoering van de PSH.

De GGD draagt zorg voor een afgestemd hulpverleningsaanbod aan getroffen en hun omgeving. Als eerste zoekt de GGD steun in de directe omgeving: bijvoorbeeld families, scholen, wijkteams of sportverenigingen. Wanneer die steun ontoereikend is kijkt de GGD welke aanvullende hulpverlening nodig is.

Gebruik het netwerk van de GGD

De GGD zou deze rol niet kunnen vervullen zonder haar grote en actuele netwerk van ketenpartners, die actief vormgeven aan de ondersteuning ter plekke en in de nafase zo lang als nodig. Voor inzet bij rampen zijn afspraken gemaakt met ketenpartners zoals Slachtofferhulp, Maatschappelijk Werk en GGZ. Dit garandeert de multidisciplinaire aanpak waar de diversiteit aan behoeften en problemen om kan vragen; samengebracht door de GGD als natuurlijk aanspreekpunt voor gemeenten waar het om publieke gezondheid gaat.

De rol van spin in het web is een natuurlijke rol van de GGD. Zij coördineert de inzet van alle betrokken organisaties zodat niemand langs elkaar heen werkt en hulpverlening en nazorg soepel en snel regulier opgepakt kunnen worden.

Daarnaast zijn reguliere samenwerkingslijnen met diverse zorg- en maatschappelijke organisaties, veelal ook bij crises inzetbaar. Bij 'sluimerende incidenten' of grotere gezondheidsvraagstukken met maatschappelijke impact kunnen de PSH-functionarissen ook binnen de GGD verbindingen leggen tussen betrokken afdelingen en disciplines (bijv. beleid en advies, jeugdgezondheidszorg, gezondheidsbevordering en preventie, medische milieukunde etc.).

